

Wewnętrzny System Doradztwa Zawodowego

Szkoła Podstawowa nr 5 w Wiśle
rok szkolny 2024-2025

1. Podstawa prawna.

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 sierpnia 2018 r. w sprawie doradztwa zawodowego;
- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o Systemie Oświaty;
- Ustawa z dnia 26 stycznia 1982r . - Karta Nauczyciela;
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół;
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach;
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016r. Prawo oświatowe.

2. Wstęp.

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego obejmuje ogół działań podejmowanych przez szkołę w celu prawidłowego przygotowania uczniów do wyboru dalszej drogi kształcenia. WSDZ opiera się na założeniu, że wybór ścieżki rozwoju zawodowego jest procesem, na który składają się wiedza na temat samego siebie, zawodów, szkół oraz rynku pracy.

Realizatorami doradztwa zawodowego w szkole podstawowej są:

- dyrektor szkoły – dopuszcza program do użytku po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej;
- szkolny koordynator doradztwa zawodowego – czuwa nad sprawnym przebiegiem realizacji programu nauczania;
- pedagog/psycholog – wspierają wychowawców w realizacji programu nauczania, udzielają wsparcia indywidualnego w sytuacjach tego wymagających, prowadzą zajęcia grupowe z uczniami;

- wychowawcy – wspierają uczniów w poszerzaniu wiedzy na temat oferty edukacyjnej oraz rozwijają zainteresowania i talenty uczniów pomocne przy wyborze kierunku drogi zawodowej;
- nauczyciele bibliotekarze – gromadzą aktualne publikacje związane z ofertą edukacyjną;
- pozostali nauczyciele – dbają o poszerzanie wiedzy dotyczącej zawodów oraz predyspozycji uczniów zgodnie z uczonym przedmiotem.

Adresatami podejmowanych działań są: uczniowie, wychowawcy i specjaliści oraz rodzice.

3. Cele ogólne i szczegółowe.

Cel ogólny: Przygotowanie uczniów do podjęcia trafnych wyborów edukacyjno-zawodowych, wyboru szkoły ponadpodstawowej zgodnej z zainteresowaniami i uzdolnieniami oraz do roli pracownika na współczesnym rynku pracy.

Cele szczegółowe:

Uczniowie:

- Poznają własne predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia,
- Rozwijają własne umiejętności i kompetencje, umiejętności pracy zespołowej, przełamywania barier środowiskowych oraz kształtowania właściwych relacji społecznych,
- Wiedzą jak się uczyć i rozwijać swoje zainteresowania, pasje i talenty, potrafią określić swoje mocne strony, a także są świadomi swoich ograniczeń,
- Mają motywację do działań na rzecz środowiska szkolnego i lokalnego,
- Znają przeciwwskazania zdrowotne do wyboru szkoły,
- Posiadają informacje o zawodach i ogólnej sytuacji na rynku pracy,

Nauczyciele:

- Potrafią diagnozować potrzeby i zasoby uczniów,
- Rozwijają talenty, zainteresowania, zdolności i predyspozycje,

- Realizują tematy zawodoznawcze metodami aktywnymi zgodnie z podstawą programową,
- Znają ofertę szkół ponadpodstawowych i zasady rekrutacji,
- Wspierają rodziców w procesie doradczym, udzielają informacji lub kierują do specjalistów,
- Włączają przedstawicieli instytucji i zakładów pracy w proces orientacji i doradztwa zawodowego w szkole.

Rodzice:

- Są zaangażowani i przygotowani do pełnienia roli „doradców”,
- Znają czynniki ważne przy wyborze szkoły i zawodu,
- Znają ofertę szkół ponadpodstawowych i zasady rekrutacji,
- Wiedzą gdzie szukać pomocy dla swoich dzieci w sytuacjach trudnych.

4. Formy, metody i techniki pracy doradczej

Formy pracy adresowane do uczniów:

- zajęcia warsztatowe (grupowe) służące rozbudzeniu świadomości konieczności planowania własnego rozwoju i kariery zawodowej,
- zajęcia warsztatowe służące samopoznaniu i określeniu predyspozycji zawodowych,
- warsztaty doskonalące umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej i współdziałania w grupie, radzenie sobie ze stresem,
- zajęcia warsztatowe służące rozwijaniu i doskonaleniu umiejętności autoprezentacji,
- udostępnianie informacji o szkołach i zawodach,
- spotkania z przedstawicielami szkół ponadpodstawowych,
- wyjścia na dni otwarte do szkół ponadpodstawowych,
- prowadzenie kółek zainteresowań dla uczniów,
- udzielanie indywidualnych porad uczniom,
- organizowanie wycieczek.

Formy działań adresowane do rodziców:

- przekazanie informacji na temat możliwych ścieżek kształcenia,
- gromadzenie i udostępnianie informacji edukacyjno-zawodowych.

Formy działań adresowane do nauczycieli:

- tworzenie warunków do wymiany doświadczeń i dzielenia się wiedzą,
- wspólne stworzenie z uczniami informacji poświęconych zagadnieniom planowania kariery i pracy zawodowej.

Metody w poradnictwie grupowym najczęściej stosowane w pracy doradczej:

- aktywizujące problemowe; burza mózgów, dyskusja,
- metoda dramy; inscenizacje i odgrywanie ról,
- metody testowe,
- metody audiowizualne; filmy edukacyjne, Internet, programy multimedialne, prezentacje multimedialne,
- treningi umiejętności społecznych; mini wykłady, pogadanki, dyskusje,
- techniki plastyczne, gry i zabawy.

5. Spodziewane efekty wynikające z wdrożenia Wewnętrznszkolnego

Systemu Doradztwa Zawodowego

- ❖ Uczniowie lepiej poznają siebie, swoje mocne i słabe strony,
- ❖ Uświadomią sobie potrzebę rozpoznawania własnych predyspozycji potrzebnych do wykonywania określonych czynności (zawodów),
- ❖ Zdobędą wiedzę dotyczącą efektywnego komunikowania się z innymi ludźmi,
- ❖ Zdobędą wiedzę dotyczącą ścieżek kształcenia oraz informację o różnych zawodach,
- ❖ Poznają w ogólnym zarysie rynek pracy,
- ❖ Zdobędą wiedzę o systemie kształcenia ponadpodstawowego,
- ❖ Poznają zasady rekrutacji do poszczególnych szkół ponadpodstawowych,
- ❖ Efektywniej będą podejmować decyzje o dalszym kształceniu,

- ❖ Z pomocą rodziców i nauczycieli będą potrafili rozwiązywać problemy edukacyjno-zawodowe,
- ❖ Rodzice i nauczyciele uzyskają pomoc i wsparcie w zakresie doradztwa zawodowego.

6. Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego.

ODDZIAŁ PRZEDSZKOLNY

OBSZAR	TREŚĆ
1. Poznanie siebie	<p>Dziecko:</p> <p>1.1 określa, co lubi robić;</p> <p>1.2 podaje przykłady różnych zainteresowań;</p> <p>1.3 określa, co robi dobrze;</p> <p>1.4 podejmuje działania i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych.</p>
2. Świat zawodów i rynek pracy	<p>Dziecko:</p> <p>2.1 odgrywa różne role zawodowe w zabawie;</p> <p>2.2 podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w jego najbliższym otoczeniu i nazwy tych zawodów, które wzbudziły jego zainteresowanie, oraz identyfikuje i opisuje czynności zawodowe wykonywane przez te osoby;</p> <p>2.3 wskazuje zawody zaangażowane w powstawanie produktów codziennego użytku oraz w zdarzenia, w których dziecko uczestniczy, takie jak wyjście na zakupy, koncert, pocztę;</p> <p>2.4 podejmuje próby posługiwania się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w</p>

	<p>sposób twórczy i niekonwencjonalny;</p> <p>2.5 opowiada o sobie w grupie rówieśniczej</p>
<p>3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie</p>	<p>3. Dziecko:</p> <p>3.1 nazywa etapy edukacji (bez konieczności zachowania kolejności chronologicznej);</p> <p>3.2 nazywa czynności, których lubi się uczyć.</p>
<p>4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych</p>	<p>Dziecko:</p> <p>4.1 opowiada, kim chciałoby zostać;</p> <p>4.2 na miarę swoich możliwości planuje własne działania lub działania grupy rówieśniczej przez wskazanie pojedynczych czynności i zadań niezbędnych do realizacji celu;</p> <p>4.3 podejmuje próby decydowania w ważnych dla niego sprawach, indywidualnie i w ramach działań grupy rówieśniczej.</p>

KLASY I–III

OBSZAR	TREŚĆ
1. Poznanie siebie	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none">1.1 opisuje swoje zainteresowania i określa, w jaki sposób może je rozwijać;1.1 prezentuje swoje zainteresowania wobec innych osób;1.2 podaje przykłady różnorodnych zainteresowań ludzi;1.3 podaje przykłady swoich mocnych stron w różnych obszarach;1.4 podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych.
2. Świat zawodów i rynek pracy	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none">2.1 odgrywa różne role zawodowe w zabawie;2.1 podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w bliższym i dalszym otoczeniu oraz opisuje podstawową specyfikę pracy w wybranych zawodach;2.2 opisuje, czym jest praca, i omawia jej znaczenie w życiu człowieka na wybranych przykładach;2.3 omawia znaczenie zaangażowania różnych zawodów w kształt otoczenia, w którym funkcjonuje;2.4 opisuje rolę zdolności i zainteresowań w wykonywaniu danego zawodu;2.5 posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z

	ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny.
3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie	<p>Uczeń:</p> <p>3.1 uzasadnia potrzebę uczenia się i zdobywania nowych umiejętności;</p> <p>3.1 wskazuje treści, których lubi się uczyć;</p> <p>3.2 wymienia różne źródła wiedzy i podejmuje próby korzystania z nich.</p>
4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych	<p>Uczeń:</p> <p>4.1 opowiada, kim chciałby zostać i co chciałby robić;</p> <p>4.1 planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując na podstawowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu;</p> <p>4.2 próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio z jego osobą.</p>

KLASY IV–VI

OBSZAR	TREŚĆ
1. Poznawanie własnych zasobów	<p>Uczeń:</p> <ol style="list-style-type: none">1.1 określa własne zainteresowania i uzdolnienia oraz kompetencje;1.2 wskazuje swoje mocne strony oraz możliwości ich wykorzystania w różnych dziedzinach życia;1.3 podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i ocenia swoje działania, formułując wnioski na przyszłość;1.4 prezentuje swoje zainteresowania i uzdolnienia wobec innych osób z zamiarem zaciekawienia odbiorców.
2. Świat zawodów i rynek pracy	<p>Uczeń:</p> <ol style="list-style-type: none">2.1 wymienia różne grupy zawodów i podaje przykłady zawodów charakterystycznych dla poszczególnych grup, opisuje różne ścieżki ich uzyskiwania oraz podstawową specyfikę pracy w zawodach;2.1 opisuje, czym jest praca i jakie ma znaczenie w życiu człowieka;2.2 podaje czynniki wpływające na wybory zawodowe;

	<p>2.3 posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny;</p> <p>2.4 wyjaśnia rolę pieniądza we współczesnym świecie i jego związek z pracą.</p>
<p>3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie</p>	<p>Uczeń:</p> <p>3.1 wskazuje różne sposoby zdobywania wiedzy, korzystając ze znanych mu przykładów, oraz omawia swój indywidualny sposób nauki;</p> <p>3.1 wskazuje przedmioty szkolne, których lubi się uczyć;</p> <p>3.2 samodzielnie dociera do informacji i korzysta z różnych źródeł wiedzy.</p>
<p>4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych</p>	<p>Uczeń:</p> <p>4.1 opowiada o swoich planach edukacyjno-zawodowych;</p> <p>4.1 planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując szczegółowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu;</p> <p>4.2 próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio lub pośrednio z jego osobą.</p>

KLASY VII I VIII

OBSZAR	TREŚĆ
1. Poznawanie własnych zasobów	<p>Uczeń:</p> <ol style="list-style-type: none">1.1 określa wpływ stanu zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych;1.1 rozpoznaje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe);1.2 dokonuje syntezy przydatnych w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej informacji o sobie wynikających z autoanalizy, ocen innych osób oraz innych źródeł;1.3 rozpoznaje własne ograniczenia jako wyzwania w odniesieniu do planów edukacyjno-zawodowych;1.4 rozpoznaje swoje możliwości i ograniczenia w zakresie wykonywania zadań zawodowych i uwzględnia je w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej;1.5 określa aspiracje i potrzeby w zakresie własnego rozwoju i możliwe sposoby ich realizacji;1.6 określa własną hierarchię wartości i potrzeb.
2. Świat zawodów i rynek pracy	<p>Uczeń:</p> <ol style="list-style-type: none">2.1 wyszukuje i analizuje informacje na temat zawodów oraz charakteryzuje wybrane zawody,

	<p>uwzględniając kwalifikacje wyodrębnione w zawodach oraz możliwości ich uzyskiwania;</p> <p>2.1 porównuje własne zasoby i preferencje z wymaganiami rynku pracy i oczekiwaniami pracodawców;</p> <p>2.2 wyjaśnia zjawiska i trendy zachodzące na współczesnym rynku pracy, z uwzględnieniem regionalnego i lokalnego rynku pracy;</p> <p>2.3 uzasadnia znaczenie pracy w życiu człowieka;</p> <p>2.4 analizuje znaczenie i możliwości doświadczania pracy; 2.6 wskazuje wartości związane z pracą i etyką zawodową;</p> <p>2.7 dokonuje autoprezentacji.</p>
<p>3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie</p>	<p>Uczeń:</p> <p>3.1 analizuje oferty szkół ponadpodstawowych i szkół wyższych pod względem możliwości dalszego kształcenia, korzystając z dostępnych źródeł informacji;</p> <p>3.1 analizuje kryteria rekrutacyjne do wybranych szkół w kontekście rozpoznania własnych zasobów;</p> <p>3.2 charakteryzuje strukturę systemu edukacji formalnej oraz możliwości edukacji pozaformalnej i nieformalnej;</p> <p>3.3 określa znaczenie uczenia się przez całe życie.</p>

<p>4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych</p>	<p>Uczeń:</p> <p>4.1 dokonuje wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej samodzielnie lub przy wsparciu doradczym;</p> <p>4.1 określa cele i plany edukacyjno-zawodowe, uwzględniając własne zasoby;</p> <p>4.2 identyfikuje osoby i instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej i wyjaśnia, w jakich sytuacjach korzystać z ich pomocy;</p> <p>4.3 planuje ścieżkę edukacyjno-zawodową, uwzględniając konsekwencje podjętych wyborów.</p>
--	---

7. Ewaluacja:

- obserwacje
- rozmowy z rodzicami
- rozmowy z uczniami
- analiza dokumentacji